

**Olimpiada de Istorie**  
**Faza națională (Iași): Aprilie 2012**  
**Clasa a XII-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

**Subiectul I**

**40 puncte**

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Noi Ștefan voievod, din grația lui Dumnezeu domn al Moldovei, (...) vă spun că necredinciosul împărat al turcilor a fost mult timp și este nimicitorul întregii creștinătăți, și în fiecare zi se gândește cum să distrugă și să supună toată creștinătatea. De aceea noi facem cunoscut tuturor domniilor voastre că pe la Boboteaza trecută sus-numitul turc a trimis asupra mea în țara noastră o mare armată în număr de o sută și douăzeci de mii de oameni (...); și după ce a auzit de această înfrângere [suferită de armata otomană la Vashui] păgânul împărat al turcilor și-a pus în plan să se răzbune și el însuși în persoană cu toată puterea sa să vie în luna mai asupra noastră și să supună țara noastră care e poarta tuturor creștinilor (...), dar dacă această poartă va fi pierdută, (...) toată creștinătatea va fi în mare primejdie.”

(Scrisoarea lui Ștefan cel Mare către principii creștini)

B. „Întâi. Maiestatea Sa Imperială (Rudolf al II-lea, împăratul Sfântului Imperiu Romano-German), câtă vreme va ține războiul cu turcii, ne va da și se va îngriji să ni se numere de către oamenii și vistiernicii săi, pentru a ne apăra țara și dacă soarta ne va fi favorabilă, pentru a ataca pe dușman, plata a 5000 de ostași în bani gata.(...)”

Al doilea. Pentru ca să putem da acest ajutor cu cât mai multă râvnă și dragoste și pentru a putea sluji creștinătății cu toată credința, maiestatea sa ne-a dat nouă și preascumpului nostru fiu, Petru, Țara Românească cu toate veniturile sale, drepturile și hotarele sale ca să o ținem și să o stăpânim în vecie (...).”

(Tratatul de la Târgoviște)

C. „Provincia mea, Țara Românească, nu e mai departe de scaunul tiranului (sultanului) decât cale de cinci zile și numai Dunărea o desparte de teritoriul dușmanului. În această țară aș fi putut trăi liniștit, singur și fără nicio frică, dacă nu mă simțeam chemat de credința mea față de Maiestatea Voastră și față de întreaga creștinătate. Eu însă, nevrând să sporesc puterea turcilor prin ostașii mei, spre distrugerea creștinilor, de bună voie m-am arătat gata de a lua parte la Liga (Sfântă), fapt prin care mi l-am făcut pe tiran dușman de moarte (...). Cu acest dușman neîmpăcat (m-am luptat pururea raportând o mulțime de victorii din cele mai glorioase.”

(Memoriul lui Mihai Viteazul către împăratul romano-german Rudolf al II-lea)

D. „(...) Când grosul oștirii noastre va intra în Țara Moldovei atunci strălucitul principe se va declara pe față ca domn supus al nostru și se va uni cu toată oștirea sa cu oștirea noastră, pentru care oștire noi făgăduim să-i dăm, în acea vreme, și ajutor în bani din visteria noastră. Și el va acționa împreună cu oștile noastre, după porunca noastră, împotriva dușmanului (Imperiul Otoman) (...).

*În schimb, făgăduim noi, marele stăpânitor, Măria Noastră Țarul, pentru noi și pentru urmașii noștri la tronul Rusiei, că noi nu vom avea dreptul să punem domn în Moldova, nici din Țara Muntenească, nici din altă familie străină, ci, pentru această dovadă de credință față de noi a prea strălucitului domn Dimitrie Cantemir, îl vom păstra pe el și pe urmașii lui (...) pe linie bărbătească în acea cârmuire și domnie a Țării Moldovei, fără schimbare, cu titlul de domn (...). Toată legea și judecata să fie a domnului și fără hrisovul domnului nimic nu va fi întărit sau desfăcut de către măria noastră, țarul.”*

(Tratatul de la Luțk)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Formulați, pe baza sursei A un punct de vedere referitor la consecințele implicării conducătorilor politici din spațiul românesc în lupta antiotomană, susținându-l cu o informație selectată din sursa respectivă. 6 puncte
2. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că implicarea Moldovei în relațiile diplomatice a determinat consolidarea instituției centrale și folosiți ca argumente două informații selectate din sursa respectivă. 6 puncte
3. Formulați, pe baza sursei C, un punct de vedere referitor la obiectivul politicii externe a domnitorului, susținându-l cu două informații selectate din sursa respectivă. 6 puncte
4. Menționați, pe baza surselor B și D o asemănare referitoare la angajamentele financiare și selectați câte o informație din fiecare sursă prin care să susțineți asemănarea respectivă. 8 puncte
5. Formulați un punct de vedere referitor la evoluția instituției centrale în spațiul românesc în secolele XVII-XVIII, folosind ca argument alte două informații istorice, în afara celor la care se referă sursele C și D. (Se punctează pertinenta argumentării elaborate prin utilizarea informațiilor istorice relevante, respectiv a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 9 puncte
6. Prezentați fapt istoric referitor la implicarea spațiului românesc în relațiile diplomatice din secolul al XIV-lea. 5 puncte

## Subiectul al II-lea

50 puncte

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, o sinteză despre **Statul român în secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea**, având în vedere:

- menționarea a două caracteristici ale proiectelor politice din prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- prezentarea unui fapt istoric referitor la constituirea României moderne;
- prezentarea unui fapt istoric referitor la consecințele „*crizei orientale*” asupra consolidării statului român;
- prezentarea a două fapte istorice referitoare la România și „*marile alianțe*” la începutul secolului al XX-lea și menționarea a două consecințe ale acestora în constituirea României Mari;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul legilor fundamentale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea în consolidarea statului român și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

### Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.